

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, bytem P. 4 – P., L. 340/24, proti žalovanému: **Vrchní státní zastupitelství v Praze** se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1300, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.10.2012, č.j. 1 SIN 207/2012-8,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 9.10.2012, č.j. 1 SIN 207/2012-8 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3.000,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského státního zastupitelství v Praze (dále jen „MSZ” nebo “povinný subjekt”) ze dne 04.10.2012 č.j. SIN 3/2012-2, jímž byla podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích “), odmítnuta jeho žádost ze dne 01.10.2012, a prvoinstanční správní rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce v žalobě popsal skutkový stav a uvedl, že žádostí o informace ze dne 01.10.2012 žádal MSZ o poskytnutí konkrétních informací, jejichž existence je MSZ

stanovena jako povinnost zákonem č. 141/1961Sb., trestní řád (dále jen „ trestní řád “). Konkrétně žádal:

1/ sdělení počtu případů trestního stíhání advokátů vedených u daného státního zastupitelství a s tím souvisejících oznámení ministrovi spravedlnosti a předsedovi advokátní komory (například § 160 odst. 2, § 176 odst. 1, případně § 179d odst. 3 trestního řádu);

2/ sdělení údajů k jednotlivým případům v rozsahu: datum zahájení trestního řízení, datum zahájení trestního stíhání, sp.zn. státního zastupitelství, datum podání žaloby, datum a sp.zn. rozhodnutí soudu, klasifikace trestného činu a výsledek trestního řízení, datum ukončení věci;

3/ zaslání samotných kopií příslušných oznámení ministrovi spravedlnosti a předsedovi advokátní komory (dále jen „ žádost “).

MSZ žádost odmítlo s odůvodněním, že se jedná o statistické informace, které není povinno podle § 2 odst. 4 zákona o informacích nově vytvářet. Dále konstatovalo, že informace jsou aktualizovány pouze jednou ročně, informaci o povolání „advokát“ u těchto statistik neneviduje, muselo by je vyhledat z dozorových spisů. Žalovaný poté rozhodnutí MSZ potvrdil s tím, že požadované informace povinný subjekt skutečně nemá k dispozici a musel by je nově vytvářet.

Žalobce uvedl, že se jedná o reálné dokumenty – existující sdělení zasílaná ministrovi spravedlnosti a předsedovi České advokátní komory (dále jen „předsedovi ČAK“), které má povinný subjekt k dispozici pravděpodobně přímo v elektronické podobě a v této podobě jsou mezi jednotlivými úřady zasílány datovými schránkami. Rozhodně se tedy nejedná o vytváření nových informací, ale naopak o informace a dokumenty existující, které má MSZ k dispozici ze své běžné činnosti. Existence těchto informací je stanovena přímo zákonem.

Žalobce dále namítal, že interní organizační důvody povinného subjektu nemohou jít k tíži žadatele a nemohou být důvodem pro samotné odepření informací. Povinný subjekt požadované informace ve skutečnosti má a je povinen je také k žádosti poskytnout. Rozhodnutí je podle žalobce vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné když samo uvádí, že by bylo nutné informace vyhledat (informace tedy fakticky existují), ale žádost přitom odmítá pro jejich neexistenci.

Podle žalobce obecně v daném případě převažuje veřejný zájem na poskytnutí informací. K tomu poukázal na nález Ústavního soudu ve věci sp.zn. I. ÚS 453/03 ze dne 11.11.2005. Trestní stíhání advokátů by mělo být poměrně ojedinělé a vzhledem ke své podstatě věcí velmi závažnou. Při poskytování informace je tak třeba ze strany povinného subjektu pouze rozlišit informace o probíhajících a skončených řízeních (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 01.12.2010 č.j. 1 As 44/2010-103) a pouze v případě možného zmaření účelu trestního řízení informace odepřít (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.03.2010 č.j. 97/2009-119).

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí MSZ, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 30.11.2012 žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Konstatoval, že žádost žalobce byla odmítnuta podle § 15 odst. 1 s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o informacích. Státní zastupitelství vede statistické údaje ve vnitřním informačním systému na základě instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 05.09.2011 č.j. 69/2011-OD-ST o vnitřním informačním systému rezortu justice – agendy

státních zastupitelství (dále jen „ instrukce “), rozsah požadovaných statistických údajů je předáván ministerstvem spravedlnosti státním zastupitelstvím. V této sumě statistických údajů však povolání obviněného vedeno není a tuto informaci nelze zjistit ani z jiných evidenčních pomůcek. Pokud by mělo být žadateli vyhověno, vyžadovalo by to zdoluhavé a pracné vytváření nových informací prohlížením všech dozorových spisů vedených v rejstříku KZV na MSZ v Praze a poté sumarizací zjištěných údajů. Zdůraznil, že by se jednalo o vytváření zcela nových informací, jichž se povinnost poskytovat informace podle zákona o informacích netýká. Uvedený postup by byl nad rámec smyslu a účelu tohoto zákona. Všechna státní zastupitelství vedou evidenci nápadu všech věcí v systému ISYZ. Veškeré údaje z tohoto systému jsou předávány ministerstvu spravedlnosti, které je shromažďuje v programu CSLAV a zpracovává do statistických ročenek, jež jsou zveřejňovány na webových stránkách ministerstva ve složce infodata. Ani v těchto ročenkách však žadatelem požadované informace nelze nalézt.

Žalovaný potvrdil rozhodnutí MSZ s tím, že žadatel požaduje poskytnutí informací, které vedle toho, že nejsou časově nijak vymezeny, povinný subjekt skutečně nemá a ani není povinen je mít nebo je nově vytvářet. Sám žalovaný pracuje s naprosto stejným evidenčním a informačním systémem. Požadované informace by tedy musely být nově vytvářeny. Povinný subjekt proto zcela správně dospěl k závěru, že žádost jde nad rámec smyslu a účelu zákona o informacích, když požaduje vytváření informací nových, kterých se povinnost poskytovat informace netýká (§ 2 odst. 4 zákona o informacích). Konstatoval, že podaná žaloba neobsahuje nová tvrzení ani nenavrhuje důkazy, jež by podpořily názor žalobce, že má žalovaný požadované informace k dispozici. S tímto tvrzením, svědčícím o neznalosti chodu státního zastupitelství na úseku shromažďování a zpracovávání informací v konkrétním případě při tvorbě spisu, evidenci věcí a osob, žalovaný nesouhlasil, neboť objektivně požadované informace negeneruje a takovouto povinnost vůbec nemá. V podrobnostech pak žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a uzavřel, že požadavek žalobce jde nad rámec a účel zákona o informacích.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

V podání ze dne 21.01.2013 žalobce uvedl, že ze strany povinného subjektu došlo k částečnému poskytnutí požadovaných informací. Přílohou tohoto podání je sdělení MSZ ze dne 18.01.2013, podle kterého žalobce dne 14.01.2013 požádal o poskytnutí informace z trestních věcí vedených proti advokátům u MSZ pod sp.zn. 1KZV 48/2011, 1KZV 32/2010 a 1 KZV 62/2009 v rozsahu: datum zahájení trestního řízení, datum zahájení trestního stíhání, sp.zn. státního zastupitelství, datum podání obžaloby, datum a sp.zn. rozhodnutí soudu, klasifikace trestného činu a výsledek trestního řízení, datum ukončení věci a zaslání kopií příslušných oznámení ministroví spravedlnosti a předsedovi advokátní komory. MSZ požadované informace podle ustanovení § 14 odst. 5 písm. d) zákona o informacích poskytlo.

Uvedené potvrdil žalovaný podáním ze dne 15.02.2013 s tím, že sdělením MSZ v Praze ze dne 18.01.2013 č.j. SIN/12013-3 bylo vyhověno nové žádosti žalobce vztahující se ke konkrétní trestní věci, nikoliv obecně formulované původní žádosti, jejíž odmítavé vyřízení je předmětem probíhajícího soudního řízení . Žalovaný proto trval na svém vyjádření k podané žalobě ze dne 30.11.2012 a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Soud o věci jednal bez nařízení ústního jednání vázán povinností rozhodnout nejpozději do 31.12.2014 (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14.11.2014 č.j. APRK 51/2014-93).

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o informacích v rozhodném znění povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Podle § 16 odst. 4 téhož zákona při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

Podle ustanovení § 160 odst. 2 trestního řádu v rozhodném znění opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu a do 48 hodin státnímu zástupci a obhájci; u obhájce počíná lhůta k doručení běžet od jeho zvolení nebo ustanovení. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání advokáta je třeba bez odkladu doručit též ministru spravedlnosti a předsedovi Komory. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání příslušníka Policie České republiky, příslušníka Vězeňské služby České republiky anebo celníka nebo zaměstnance České republiky, zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky doručí Generální inspekce bezpečnostních sborů též řediteli příslušného bezpečnostního sboru.

Podle ustanovení § 176 odst. 1 téhož zákona jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známe, a je-li obviněný advokátem též ministra spravedlnosti a předsedu Komory.

Podle ustanovení § 179d odst. 3 téhož zákona o podání návrhu na potrestání advokáta státní zástupce bez odkladu vyrozumí ministra spravedlnosti a předsedu Komory.

Důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí byla námitka žalobce, že je rozhodnutí vnitřně rozporné a nesrozumitelné. Je tomu tak proto, že z rozhodnutí MSZ a žalovaného není jednoznačně patrné, zda měl povinný subjekt požadované informace k dispozici či nikoliv. Povinný subjekt totiž na jedné straně tvrdil, že informaci o sdělení počtu trestně stíhaných advokátů v rozsahu údajů v žádosti uvedených ve svých statistických evidencích nevede a tuto informaci nelze zjistit ani z jiných evidenčních pomůcek. Naproti tomu v odůvodnění svého rozhodnutí dále uvedl, že pokud by mělo být žadateli vyhověno, vyžadovalo by to zdlouhavé a pracné vytváření nových informací prohlížením všech dozorových spisů vedených v rejstříku KZV na MSZ v Praze a poté sumarizací zjištěných údajů v rozsahu požadovaných v žádosti o informace. Podle jeho stanoviska by se tak jednalo o vytváření zcela *nových informací*, jichž se povinnost poskytovat informace podle zákona o informacích netýká, uvedený postup by byl nad rámec smyslu a účelu tohoto zákona.

Také podle stanoviska žalovaného se jedná o vytvoření *informací nových* ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o informacích, a pokud žadatel v odvolání uvedl, že má požadované informace povinný subjekt k dispozici ze své běžné činnosti, pak toto jeho přesvědčení

neodpovídá skutečnosti. Na svém stanovisku žalovaný setrval i v písemném vyjádření k podané žalobě.

Rozporuplnost stanoviska povinného subjektu a žalovaného tak spočívá v protichůdných závěrech jejich rozhodnutí, neboť nelze na jedné straně tvrdit, že povinný subjekt požadované informace k dispozici nemá a na druhé straně uvést, že pokud by mělo být žadateli vyhověno, vyžadovalo by to dlouhé a pracné vytváření informací prohlížením všech dozorových spisů a sumarizací zjištěných údajů v rozsahu, které žadatel v žádosti požaduje a tedy o vytvoření informací zcela nových ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o informacích. Takový postoj by byl v rozporu s judikaturou správních soudů, neboť odmítnout žádost o informace ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o informacích s tím, že by bylo nutné vytvořit nové informace, lze pouze v případě, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. Při výkladu zákonné výluky z povinnosti poskytovat informace ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o informacích je nutno rozlišovat mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují pouze jednoduchou operaci a případy, kdy k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledávání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici a je tak nezbytné s těmito údaji provádět další zpracování nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost. Nelze přitom vycházet toliko z pracovní doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon o informacích zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o informacích (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 09.02.2012 č.j. 1 As 141/2011-67). Úhradu za zpracování podle § 17 odst. 1 zákona o informacích lze požadovat pouze za náklady spojené s vyhledáním informací přímo požadovaných žadatelem, nikoli za náklady vzniklé toliko zjišťováním, zda požadovaná informace bude vůbec poskytnuta (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 119/2001-38).

Nejednoznačnost závěru správních orgánů obou stupňů přitom nemohlo rozptýlit ani zjištění z obsahu spisového materiálu, podle něž žalobce požadoval poskytnout i informace, které má mít povinný subjekt k dispozici ze své běžné činnosti a jejichž existence je stanovena přímo zákonem. Žalobce totiž požadoval poskytnout informace s poukazem na ustanovení § 160 odst. 2, § 176 odst. 1 a § 179d odst. 3 trestního řádu, podle kterých doručuje státní zastupitelství opis usnesení o zahájení trestního stíhání advokáta bez odkladu též ministru spravedlnosti a předsedovi komory (§ 160 odst. 2 trestního řádu), o podání obžaloby, je-li obviněný advokátem, vyrozumí státní zastupitelství též ministra spravedlnosti a předsedu komory (§ 176 odst. 1 trestního řádu), o podání návrhu na potrestání advokáta státní zástupce bez odkladu vyrozumí ministra spravedlnosti a předsedu komory (§ 179 odst. 3 trestního řádu). Z uvedeného je zřejmé, že povinný subjekt má *nejméně v tomto rozsahu* požadované informace k dispozici a nejednalo by se tak o vytváření nových informací ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o informacích, jak MSZ a žalovaný tvrdili. O tom svědčí i pozdější chování MSZ, které pozdější, již konkrétní, žádosti žalobce o informace (ze dne 14.1.2013-viz výše), vyhovělo.

S ohledem na shora uvedené soud nemohl postupovat podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona o informacích, neboť takový postup přichází zásadně v úvahu tehdy, je-li rozhodnutí o odepření informace přezkoumatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.03.2010 č.j. 1 As 8/2010-65).

Obecně formulované námitky žalobce stran veřejného zájmu na poskytnutí informací a poukazu na nálezy Ústavního soudu a rozsudky Nejvyššího správního soudu soud rovněž v obecné poloze přisvědčuje a uvádí, že při rozhodování o žádosti žalobce je na povinném subjektu, aby rozlišil informace o probíhajících a skončených řízeních a zvážil možné zmaření

účelu trestního řízení, protože lze informace odepřít (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 01.12.2010 č.j. 1 As 44/2010-103 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.03.2010 č.j. 97/2009-119).

Soud proto žalobou napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s., zrušil pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v tomto případě tvořeny náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19.prosince 2014

JUDr.Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková